

det hele er mere end fuld Erstatning. Det er utvivlsomt rigtigt, hvad det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) siger, at der kan være enkelte Tiendeejere, for hvem en lille Smule mindre kunde være tilstrækkelig, men der vil lige saa sikkert blive en stor Mængde Tiendeejere, for hvem 24 Gange vil være for lidt. Naar man ikke vil fastslaa disse 24 Gange, som netop er en Kapitalisering, tagen efter almindelige Kapitaliseringsregler, maatte man gaa den Vej at lade Tienden i hvert enkelt Tilfælde blive takseret for at udfinde Afløsningssummen. Man maatte altsaa nedsætte Kommissioner, der ved hver enkelt Tiendeaflysning kunde med bindende Virkning baade for Yder og Nyder takserer Tiendens Værdi. Det kunde være, at disse Kommissioner i nogle Tilfælde vilde komme under 24 Gange, og lige saa sikkert er det, at man i en stor Række andre Tilfælde vil komme over 24 Gange Tiendens aarlige Beløb, saa det turde dog være et Spørgsmaal, naar man kom til Ende med Sagen, om man saa ikke stod endda lidt over 24 Gange. Imidlertid er det jo glædeligt — thi jeg haaber dog, at det ærede Medlem ogsaa i Aar vil stemme for Forslaget — at den Fejl, der efter hans Mening er begaaet, dog ikke er saa graverende, at den bør føre til Lovforslagets Forkastelse.

Svend Høgsbro: Allerede den sidste Bemærkning, den ærede Ordfører kom med, synes mig at vise, at den Forundring, han udtalte i Begyndelsen af sit Foredrag, ikke var paa sin Plads. Fordi man indtager en vis Stilling til et Lovforslags Enkeltheder kan man vel nok stemme for dets Overgang til Landstinget; det var det, jeg gjorde i Fjor, og der er jo endnu Mulighed for, at jeg kan gøre det samme i Aar. Det vil vise sig senere, naar vi komme saa vidt. I øvrigt har den ærede Ordfører uden for denne Sal haft fuld Lejlighed til at lære min Stilling at kende, saa ogsaa af den Grund var hans Forundring her ugrundet.

Til det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) skal jeg udtale, at jeg ikke finder Anledning til her at komme ind paa en nærmere Drøftelse af, hvorvidt Tiendejerne have noget *Retskrav* paa Erstatning for Tiendens Ophævelse, eller de ikke have det. Jeg indskrænkede mig derfor ogsaa i mine forrige Udtalelser i det væsentlige til, — i alt Fald saa vidt jeg husker — at henvise til, hvad der var Venstres og i sin Tid

den samlede Lovgivningsmagts Standpunkt i saa Henseende — for Lovgivningsmagtens Vedkommende ganske vist over for Hartkornsudjævningen. Naar jeg ikke vil komme videre ind paa dette Spørgsmaal, er det væsentlig af den Grund, at det jo er et teoretisk Spørgsmaal, som jeg ikke i denne Forbindelse, i alt Fald ikke i dette Øjeblik, tillægger praktisk Betydning. Jeg har ikke forstaaet det ærede Medlem for Vestervig anderledes, end at han mener, at det tyve- eller enogtyvedobbelte er *fuld* Erstatning, er alt, hvad Tiendejerne have *Retskrav* paa. Naar jeg altsaa — det kan jeg sige med det samme — er villig til at gaa saa langt, som det ærede Medlem foreslaar, og maaske endda, naar det kommer til Stykket, noget længere, er der jo ikke nogen Grund for mig til at optage dette Spørgsmaal om Retskravet, idet det saa kun er det økonomiske, det praktiske Spørgsmaal, vi staa over for, hvad der da er fuld Erstatning, og der er det ganske vist, jeg mener, at det 24-dobbelte i alt Fald er for rigeligt, og at man bør være særlig varsom med at gaa dertil af de Grunde, jeg før udviklede, under Hensyn til den Toldreform, vi endnu ikke have faaet, men som *maa* komme, det fastholder jeg paa det bestemteste paa deres Vegne, der kun ad den Vej kunne faa de Skattelettelser, de skulle have. Naar den ærede Ordfører nu opregnede en Del Love, hvorved vi paa Forhaand havde ydet de besiddelsesløse, de daarligst stillede i vort Samfund tilstrækkelig Erstatning — ja han brugte maaske ikke Udtrykket „tilstrækkelig“, men i alt Fald Erstatning — for det, vi her ville tage ogsaa af deres Penge til Fyldestgørelse af andre Samfundsmedlemmers Krav, saa vil jeg sige, at hvis det ærede Medlem dermed kun ønsker at betone, at vi her i Tinget og væsentlig fra det Partis Side, som vi begge have den Ære at tilhøre, altid have haft et aabent Øje for disse Smaafolks Krav, ser jeg ikke, hvorfor det ærede Medlem fremhævede det, thi deri er jeg selvfølgelig ganske enig med ham. Hvis det derimod med denne Fremhævelse skulde være det ærede Medlems Mening at sige, at nu ere vi *færdige* med disse Smaafolk, og hvis dette særlig skulde have Adressen til den mellem os saa om-disputerede Toldreform, er jeg lige saa uenig med ham paa dette Punkt, som jeg er enig med ham paa det andet. Det skal jeg dog ikke i Øjeblikket komme ind paa. Det er jo ikke her Stedet til at genoptage en Forhandling om Toldloven, i saa Henseende vil jeg ligesom det ærede Medlem